

05.07.2013

м.Суми

**Про стан надання медичної допомоги
населенню Сумського району**

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», заслухавши інформацію головного лікаря Сумської центральної районної клінічної лікарні Поцелуєва В.І. про стан надання медичної допомоги населенню Сумського району, районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію головного лікаря Сумської центральної районної клінічної лікарні Поцелуєва В.І. взяти до відома.

Голова

І. В. Бояринова

Інформація про стан надання медичної допомоги населенню Сумського району

Населення. В Сумському районі проживає 63122 чол. В структурі населення:

- діти до 14 років 8436 чол. (13,4%);
- підлітки 2022 чол. (3,2%);
- доросле населення 52664 чол. (83,4%), серед якого працездатного 37426 чол. (71,1%).

В районі 52240 тис. осіб мешкають у сільській місцевості (82,7%) та 10882 чол. – міських жителів (17,2%).

Демографічна ситуація в районі залишається незадовільною, так, за 2012 р. народилось 553 дітей, а померло 1033 особи, смертність в 1,9 рази перевищує народжуваність.

Показник загальної смертності складає 16,4 на 1 тис. населення і є нижчий за минулорічний (17,8) та за середній по районах за 2011р. (17,6). Показник смертності в працездатному віці є нижчим за минулорічний і складає 4,1 на 1 тис. проти 4,9 за 2011 р. (в середньому по районах за 2011 р. – 5,1).

За 2012 рік зареєстровано 3 випадки смертності серед немовлят, що становить 5,0 на 1 тис. народжених живими (у минулому році – 4 дітей або 7,1, при середньому по області за 2011 р. – 7,5).

Мережа. Медичну допомогу населенню Сумського району надають 56 лікувально-профілактичних закладів, а саме: центральна районна клінічна лікарня з поліклінічним відділенням на 170 відвідувань в зміну та стаціонарними відділеннями на 196 ліжок, 5 дільничних лікарень на 54 ліжка, 15 амбулаторій загальної практики - сімейної медицини з загальною кількістю ліжкового фонду денних стаціонарів – 133 ліжка та 35 фельдшерсько-акушерських та фельдшерських пунктів (із них 9 ФАП та 26 ФП). Невідкладну допомогу населенню надають 4 бригади відділення швидкої медичної допомоги ЦРКЛ.

Протягом 2012 року відбулися такі зміни у мережі лікувальних закладів: Могрицька АЗПСМ реорганізована у ФАП з підпорядкуванням Великочернечинській АЗПСМ; змінилося місце розташування Варачинського фельдшерського пункту у село Храпівщина та перейменування його у Храпівщанський фельдшерський пункт; відбулося перейменування Грицаківського ФП у Великовільмівський ФП; об'єднання Гриценківського ФП зі Склярівським ФП з місцем розташування у с.Склярівка та назвою «Склярівський фельдшерський пункт».

Матеріально-технічна база. Із загальної кількості закладів в типових приміщеннях розміщені 20 (35,7%), в пристосованих приміщеннях розташовано 36 закладів (64,3%). В аварійному приміщенні розміщена Косівщинська АЗПСМ.

Амбулаторії загальної практики-сімейної медицини району телефонізовані на 100%. Забезпеченість лікувальних закладів району санітарним автотранспортом складає 95,0%. Протягом 2012 року санітарний автотранспорт для ЛПЗ району за бюджетні кошти не придбався. 24 лікувальних заклади району (6 АЗПСМ, 18 ФАП/ФП) забезпечені скутерами.

По видам опалення: 39 ЛПЗ (20 СЛ/СДЛ/АЗПСМ та 19 ФАП/ФП) мають газове опалення, 6 ФАП/ФП – електричне, 10 ФП – пічне. Твердим паливом ФП на час опалювального сезону забезпечені в повному об'ємі.

Максимальний радіус обслуговування в переважній більшості ЛПЗ району складає 5-6 км, лише в поодиноких випадках максимальний радіус обслуговування становить 14-28 км.

Кадри. Медичну допомогу населенню Сумського району надають 118 лікарів (2011 р. - 113) та 351 середній медичний працівник (2011 р. - 340). Показник забезпеченості лікарями на 10 тис. населення становить 18,7 (2011 р. – 19,0); при середньому по районах за 2011 р. – 22,7. Показник забезпеченості середнім медперсоналом складає 55,6 на 10 тис. населення (2011 р. – 58,6), при середньому по районах за 2011 р. - 81,4. Укомплектованість фізичними особами посад лікарів дільничних лікарень і амбулаторій ЗПСМ становить 62,9% (2011 – 67,3%) при середньому по області за 2011 р. – 59,2%. Укомплектованість закладів сімейної медицини є досить задовільною: по штатному нормативу повинно бути укомплектовано 21,25 посади сімейних лікарів, а укомплектовано фізичними особами 19,0 посад (89,4%), що вище за середньообласний рівень (73,0% за 2011р.). Кияницька, Миколаївська та Біловодська амбулаторії ЗПСМ залишаються не забезпеченими лікарями, але в них працюють зовнішні сумісники. Станом на 01.01.2013 року 100% посади зав. ФП укомплектовані.

Фінансування. На фінансування галузі охорони здоров'я Сумського району на 2012 рік затверджено (з урахуванням уточнення) 32231,6 тис. гривень, за 2012 року заклади охорони здоров'я району профінансовано в обсязі 31423,2 тис. гривень (97,5 % до річних призначень), в тому числі на медикаменти затверджено 1831,9 тис. грн., профінансовано – 1731,9 тис. грн. (94,5 % до річних призначень).

На 2012 рік по Сумській центральній районній клінічній лікарні та лікувально-профілактичних закладах району проведено уточнення видатків для проведення придбання обладнання та проведення капітальних ремонтів на загальну суму 1708,7 тис. грн. (в тому числі 700,0 тис. грн. дотація з обласного бюджету), з них:

- 1290,0 тис. грн. на придбання медичного та технологічного обладнання;
- 300,7 тис. грн. на проведення капітальних ремонтів;
- 118,0 тис. грн. на проведення реконструкції системи опалення (переведення з електроопалення на газове опалення) Битицького та Олексіївського ФАПів.

Відповідно до додаткової угоди до Договору користування між управлінням майна комунальної власності Сумської міської ради та центральною районною лікарнею та актів передачі приміщень затверджених головними лікарями Сумської міської клінічної лікарні №5 та Сумської ЦРЛ, з 20.02.2012 року проведено передачу другого поверху чотириповерхової будівлі хірургічного корпусу, крім того також передбачена передача, відповідно до вищезазначеного Договору, і першого поверху даного корпусу в оренду до 2017 року.

На покращення матеріальної бази закладів охорони здоров'я в 2012 році було виділено 1209,4 тис.грн. (в тому числі 392,9 тис.грн. кошти районного бюджету; 700,0 тис.грн – кошти обласного бюджету та на суму 116,5 тис. грн. надана благодійна допомога.), а саме:

- проведений поточний ремонт та придбане технологічне обладнання (душові кабінки, бойлери, пральна машина) на суму 44,8 тис.грн. для гінекологічного відділення, яке з квітня місяця переміщене з обласного перинатального центру на орендовані площі Сумської міської клінічної лікарні №5;

- придбане медичне обладнання для операційної та палати інтенсивної терапії хірургічного відділення на суму 700,0 тис. грн.;

- проведені роботи по капітальному ремонту системи централізованої подачі кисню в операційну хірургічного відділення на загальну суму 103,0 тис. грн.;

- проведений капітальний ремонт операційної хірургічного відділення по заміні вікон на металопластикові в кількості 6 шт. на загальну суму 15,3 тис. грн.;

- надана спонсорська допомога на загальну суму 116,5 тис.грн. з благодійного фонду Олександра Костенка «Ти не один – ми разом» для проведення ремонту операційного блоку (встановлення кондиціонеру, заміна 6-ти дверей, заміна керамічної плитки на стінах та підлозі) (66,5 тис. грн.) та на облаштування 2 додаткових палат для ветеранів Вітчизняної війни (50 тис. грн.);

- придбано фізіотерапевтичне та діагностичне обладнання для центральної районної клінічної лікарні та сільських лікувально-профілактичних закладів на загальну суму 495,8 тис.грн. (апарат УВЧ-60; апарат УЗТ; ампліпульс; дарсонваль; монітор приліжковий; щипці біопсійні для ректороманоскоп; комплект інструментів для гастроскопу; апарат для електрофорезу «Поток 01-М»; електрокардіографи; біохімічний аналізатор; велоергометр).

- проведений капітальний ремонт системи каналізації та водопостачання чотириповерхової будівлі на суму 125,0 тис.грн.;

- проведений ремонт системи водопостачання Хотінської МЛ на суму 9,2 тис.грн.;

- проведена реконструкція системи опалення Бітицького та Олексіївського ФАПів на суму 106,8 тис.грн.

На проведення поточних ремонтів своїми силами в лікувально-профілактичних закладах району придбано будівельних матеріалів на загальну суму – 139,2 тис.грн. (в тому числі лікарень – 113,8 тис.грн.; амбулаторій – 9,5 тис.грн. та фельдшерських пунктів – 15,9 тис.грн.).

Витрати бюджетних коштів на одного мешканця збільшились з 515,13 грн. за 2011р. до 422,33 грн. за 2012 рік. Залучено позабюджетних коштів 637,7 тис.грн. або 10,10 грн. на 1-го мешканця, що на 26,0% менше, ніж за аналогічний період 2011 року (2011 р. – відповідно, 1195,1 тис. грн. та 13,65 грн.)

Витрати на пільгові рецепти інвалідам, ветеранам війни збільшились і становлять 54,49 грн. на 1 особу (2011 р. – 79,00 грн.).

Якщо розглядати стан фінансування лікувально-профілактичних закладів сільської мережі, то сільські дільничні лікарні в середньому були профінансовані на 94,7%; АЗПСМ - на 96,4%; ФАП/ФП – на 91,4%.

По стаціонарній допомозі:

- середня вартість 1 ліжка/дня складає: по Сумській ЦРКЛ – 122,25 грн., по дільничним лікарням – 149,66 грн.

- фінансування на медикаментозне забезпечення (при розрахунковій потребі одного ліжка/дня 29,00 грн.): по Сумській ЦРКЛ – 8,82 грн., по дільничним лікарням – 7,02 грн.

- на харчування в середньому на один ліжок/день виділяється (при розрахунковій потребі 18 грн. на один ліжок/день): по Сумській ЦРКЛ – 8,07 грн., по дільничним лікарням – 8,47 грн.

По амбулаторній допомозі стан фінансування має такий вигляд:

- вартість 1-ого відвідування складає: по Сумській ЦРКЛ – 34,58 грн., по дільничним лікарням – в середньому 21,43 грн., по сільським амбулаторіям – в середньому 33,38 грн.

- фінансування на медикаментозне забезпечення: по Сумській ЦРКЛ – 2,79 грн., по дільничним лікарням – в середньому 35 коп., по сільським амбулаторіям – в середньому 1,13 коп., по ФАП/ФП – в середньому 56 коп.

Вартість виклику швидкої допомоги склала 427,79 грн. (2011 – 377,70 грн.), в тому числі на медикаменти – 16,44 грн. (2011 – 17,09 грн.). Обслуговують виклики 4 автомобілі марки УАЗ. Бригади ВШМД працюють цілодобово. За 2012 рік виконано 6485 виїзди, що становить 75,6 на 1 тис. населення, (2011р. – 109,2). Низький показник пояснюється тим, що ВШМД Сумської ЦРКЛ не обслуговують населення м.Суми (при тому, що розташовані в межах міста), а радіус обслуговування сільського населення становить 60-65 км.

Оперативність бригад ВШМД (доїзд до 10 хв.) складає 17,5% (2011 – 15,2%); доїзд до 20 хв. – 35,0% (2011 – 50,3%).

По підсумкам діяльності медичної галузі області за 2012 рік Сумський район посів шосте загальне рейтингове місце (2011 рік – 8).

Рейтингові місця по спеціалізованим службам Сумського району

	Витрати на пільгове забезпечення інвалідів, (ветерані в війни) на 1 особу	Витрати на безкоштовне дитяче харчування дітей 0-2р. на 1 дитину	Витрати бюджетних коштів на 1 жителя	Залучено позабюджетних коштів на 1 мешканця	Рейтингове місце по фінансуванню	Педіатрична служба	Акушерство та гінекологія	Онкологічна служба	Протитуберкульозна служба	Розвиток ветеринарної інфраструктури
	Економічні показники									
2011	2	5	19	19	9	18	5	5	10	
2012	1	1	19	19	12	2	1	7	10	

Протягом звітнього періоду залишається нестабільною ситуація по **захворюваності на туберкульоз**:

- захворюваність на туберкульоз органів дихання складає 31,7 на 100 тис. населення (за 2011 рік – 38,0, обласний показник за 2011 р. – 34,8). В абсолютних числах становить 20 чол. Випадків захворюваності серед дітей і підлітків не виявлено (2011 р. – 2 випадки захворюваності серед підлітків);

- питома вага деструктивних форм туберкульозу серед вперше виявлених хворих складає 50,0% (2011 р. – 34,8 %; в середньому по області 2011 р. – 30,3%);

- зареєстровано 3 занедбаних випадки туберкульозу, мало місце недбале ставлення хворого до свого здоров'я та особливості перебігу туберкульозного процесу;

- смертність від туберкульозу – 17,5 на 100 тис. нас. (2011 р. – 17,5) при середньому по області за 2011р. – 17,7. В абсолютних числах від туберкульозу померло 11 осіб (2011 р. – 11 чол.).

- 12 хворих (60,0%) з вперше встановленим туберкульозом виявлені при флюорографічних профілактичних оглядах (2011 р. – 79,2%) при середньому по області за 2011 р. – 79,7%.

Річний **план флюорообстежень** виконаний на 98,7% (2011р. – 97,3%). План по туберкулінодіагностиці серед дітей до 14 років виконаний на 99,6% (2011р. – 95,2%), серед підлітків – на 98,1% (2011р. – 100,0%). Флюорообстеження серед дітей підліткового віку виконано на 98,7% (2011 р. – 99,4%).

Рівень онкозахворюваності зменшився на 4,6%: 361,2 на 100 тис. населення за 2012 р. проти 378,6 за аналогічний період минулого року (обласний показник за 2011 р. – 397,6). Питома вага занедбаних випадків по онкопатології за звітний період склала 10,1% (2011 р. – 10,2%; обласний показник за 2011 р. – 10,5%).

Питома вага первинних онкохворих, виявлених при профоглядах, більше від минулорічної: 33,0% за звітний період (2011 р. – 31,3%).

Проведення онкопрофоглядів жінок з цитологічним обстеженням виконано на 88,2% (2011 р. – 84,3%) при середньообласному за 2011 р. – 83,8%.

Протягом 2012 року не виявлено жодного занедбаного випадку раку шийки матки та молочної залози.

За 2012 рік відмічається стабілізація рівня первинного виходу на **інвалідність** серед осіб працездатного віку – 38,0 на 10 тис. населення і 38,0 випадки за 2011 рік (середньообласний показник 2011 р. – 47,2).

Рівень первинної інвалідності дитячого населення зменшився на 22,9% (2012р. – 19,1 на 10 тис. відповідного населення; 2011 р. – 24,8 при середньообласному за 2011 р. – 20,5).

Вийзна робота. З метою наближення медичної допомоги до населення та надання організаційно-методичної допомоги лікувально-профілактичним

зкладам району було здійснено 915 виїздів в ЛПЗ району (2011р. – 1006), в тому числі організаторами – 186 (2011 р. – 247).

Під час виїздів проконсультовано 19405 амбулаторних хворих (2011р. – 17856), вдома – 428 (2011 р. – 678).

Під час виїздів внесено 1436 пропозицій, відсоток виконання 98,0% (2011 р. – 1716 пропозицій, відсоток виконання 97,7%); в тому числі організаторами – 796 пропозицій (2011 р. – 908), виконано 774 або 97,2% (2011 р. – 880 або 96,9%).

Проблемні питання:

1. Вивільнення I поверху чотириповерхового хірургічного корпусу 5 Сумської міської клінічної лікарні (відповідно до зміни № 5 договору користування № ФМк-57 від 29.12.2011, укладеного між Сумською центральною районною клінічною лікарнею та Управлінням майна комунальної власності Сумської міської ради).

2. Передача у постійне користування для Сумської ЦРКЛ орендованих площ 5 Сумської міської клінічної лікарні.

3. Проведення капітального ремонту приміщення Косівщинської АЗПСМ.

4. Придбання стаціонарного флюорографа з цифровою обробкою знімків.

5. Придбання сучасного цифрового рентген-діагностичного комплексу на 3 робочих місця.

6. Укомплектування вакантних посад лікарів в Біловодській, Миколаївській, Кияницькій АЗПСМ з придбанням житла.

7. Вирішити питання про поступове дооснащення закладів охорони здоров'я району згідно табеля оснащення до 100% відповідно наказу МОЗ України від 23.02.2012 № 132 «Про затвердження Примірного табеля оснащення лікувально-профілактичних підрозділів закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу» на рівні райдержадміністрації.

Головний лікар Сумської ЦРКЛ

В.І. Поцелуєв